

Pielikums
tieslietu ministra
2018. gada 14. maija
rīkojumam Nr. 1-1/145

TIESLIETU MINISTRIJAS DARBĪBAS STRATĒGIJA

2018.–2020. GADAM

Saturs

VISPĀRĪGĀ DAĻA.....	2
Ievads	2
Misija.....	2
Vīzija	2
Vērtības	2
Virsmērķis	2
Ministrijas un nozares kopējās prioritātes, galvenie sasniedzamie rezultāti 2020. gadā:	3
Ministrijas darbības pilnvarojums (mandāts)	5
MINISTRIJAS ĪSTENOTIE DARBĪBAS VIRZIENI	7
Administratīvo tiesību politika	7
Administratīvo sodu politika	9
Krimināltiesību politika	11
Civiltiesību politika	14
Tiesu sistēmas politika	16
Konstitucionālo tiesību politika	19
Komerctiesību politika	21
Nekustamā īpašuma tiesību politika	23
Starptautisko un ES tiesību politika	25
Bērnu tiesību politika	27
Tiesību aktu kvalitātes un pieejamības politika	30
TIESLIETU RESORA BUDŽETA PROGRAMMAS	33
PIELIKUMI	34
Tieslietu ministrijas resursu vadības kartes	34
Ministrijas darbības virzieni un tiem atbilstošās resursu vadības kartes.....	37
Tieslietu ministrijas struktūra 2018. gada 1. janvārī.....	38

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AIM	Aizsardzības ministrija
ASV	Amerikas Savienotās Valstis
ATIS	Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēma
ĀM	Ārlietu ministrija
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
LAPK	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss
APL	Administratīvā procesa likums
APP likumprojekts	Administratīvo pārkāpumu procesa likumprojekts
AT	Augstākā tiesa
CL	Civillikums
CPL	Civilprocesa likums
DVI	Datu valsts inspekcija
EBTA	Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija
ECT	Eiropas Cilvēktiesību tiesa
EK	Eiropas Komisija
EST	Eiropas Savienības Tiesa
EP	Eiropas Parlaments
ES	Eiropas Savienība
ESAO	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
GP	Generālprokuratūra
IEM	Iekšlietu ministrija
IeVP	Ieslodzījuma vietu pārvalde
IS	Informācijas sistēma
JPA	Juridiskās palīdzības administrācija
KL	Krimināllikums
KPL	Kriminālprocesa likums
LSIK	Latvijas Soduzpildes kodekss
LTMC	Nodibinājums „Latvijas tiesnešu mācību centrs”
LV ministrija	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latvijas Vēstnesis” Tieslietu ministrija
MK	Ministru kabinets
MKK	Ministru kabineta komiteja
MNA	Maksātnespējas administrācija
NĪVK IS	Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma
NVO	Nevalstiskās organizācijas (biedrības un nodibinājumi)
PV	Patentu valde
SAB	Satversmes aizsardzības birojs
ST	Satversmes tiesa
TA	Tiesu administrācija
TIS	Tiesu informatīvā sistēma
TNA	Valsts akciju sabiedrība „Tiesu namu aģentūra”
UGFA	Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija
UR	Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs
VAR	Valsts adrešu reģistrs
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VK	Valsts kanceleja
VP	Valsts policija
VPD	Valsts probācijas dienests
VRP	Valdības rīcības plāns
VSIA	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VSS	Valsts sekretāru sanāksme
VTEB	Valsts tiesu ekspertīžu birojs
VVC	Valsts valodas centrs
VVDZ	Valsts vienotā datorizētā zemesgrāmata
VZD	Valsts zemes dienests

VISPĀRĪGĀ DAĻA

IEVADS

Ministrijas stratēģija iekļauj galvenos mērķus un uzdevumus laika periodam no 2018. gada līdz 2020. gadam. Stratēģijas plānošanas perioda beigas sakrīt ar vidēja termiņa politikas plānošanas periodu.

MISIJA

Tiesiskuma nodrošināšana Latvijā, kas izpaužas, t.sk.:

- 1) sabiedrība zina savas tiesības un efektīvi tās izmanto;
- 2) droša sabiedrība;
- 3) likuma varas prevalēšana (tiesiskā paļāvība, caurspīdīgums);
- 4) labklājība un izaugsme.

VĪZIJA

Ministrija ir tiesiska, moderna un efektīva valsts pārvaldes iestāde Latvijā un ES, kas darbojas sabiedrības interesēs.

VĒRTĪBAS

Cilvēks, sabiedrība, mērķtiecība un profesionalitāte.

VIRSMĒRĶIS

Persona izprot, izmanto un pozitīvi novērtē tieslietu sistēmas pakalpojumus.

2020. gadā sabiedrības pozitīvais novērtējums par tieslietu sistēmu - > 60%.

Ministrijas un nozares darbības novērtējumu tiešā vai netiešā veidā raksturo arī šādi starptautiski un nacionāla līmeņa indikatori:

- novērtējums *Sustainable Governance* indikatora komponentēs;
- novērtējums *World Governance* indikatora komponentēs;
- novērtējums *Doing Business* komponentēs;
- novērtējums *Justice Scoreboard* ziņojumā;
- novērtējums "Lavijas e-indeks";
- novērtējums reitingā „Konsultē vispirms”.

MINISTRIJAS UN NOZARES KOPĒJĀS PRIORITĀTES, GALVENIE SASNIEDZAMIE REZULTĀTI 2020. GADĀ:

**1. PRIORITĀTE:
TIESLIETU MINISTRIJA UN IESTĀDES –
TIESISKUMA LĪDERIS UN UZTICAMS PARTNERIS**

Ministrijas lomas un viedokļa stiprināšana tiesību politiku veidošanā, jaunu atziņu popularizēšana un nozares stratēģiskās komunikācijas veidošana sabiedrības izpratnes veicināšanai, kā arī sabiedrības un nozares ekspertu iesaiste politikas plānošanā un izvērtēšanā.

Veidot ministrijas tēlu kā uzticamu starptautisko partneri, īstenojot labās prakses un pieredzes apmaiņu starptautiska mēroga projektos, ka arī motivēt ministrijas un nozares ekspertu/nodarbināto aktīvu dalību tajos.

Normatīvisma un administratīvā sloga mazināšana nozarē, izstrādājot analizē balstītu politiku, kur tiek vērtēta efektivitāte un lietderība, apzināti liekie procesi un regulējums, samazinātas izmaksas.

Aktīva sabiedrības informēšana par nozares pakalpojumiem, to nozīmi savas dzīves kvalitātes uzlabošanai. Pakalpojumi sabiedrībai ir pieejami izmaksu, lietojuma un to atrašanās vietas ziņā.

Rīcība	Paredzamais/-ie rezultāts/-i (2020. g.)
<p>1. Plašāk piemērot dažādas ietekmes izvērtējuma metodes politikas izstrādē, (t.sk. balstīt to uz pieejamajiem pētījumiem un publikācijām), veikt īstenoto politiku un reformu izvērtējumus</p>	<p><i>Sustainable Governance</i> indikators (komponente "uz pierādījumiem balstīti instrumenti") – 6,0</p> <p><i>Sustainable Governance</i> Indikators (komponente "sabiedriskās konsultācijas") – 8,0</p> <p><i>Sustainable Governance</i> indikators (komponente "iedzīvotāju līdzdalības kompetences") – 5,0</p> <p>Tiesību aktu projektu īpatsvars, par kuriem NVO izteikušas viedokli – 35%</p>
<p>2. Izstrādāt iekšējās un ārējās komunikācijas vadlīnijas, daudzveidot nozares iekšējās un ārējās komunikācijas formas un paaugstināt komunikācijas satura kvalitāti.</p>	<p>Sasniegtā auditorija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Twitter</i> – 6950 (sekotāju) - <i>Facebook</i> – 3000 (sasniegtā auditorija) - <i>Youtube</i> – 40 (kanāla abonamentu) - mājas lapa (102 580 unikālo skatījumu) <p>Kopā – 112 570</p>
<p>3. Veidot klientorietnētu attieksmi esošo pakalpojumu pilnveidē un jaunu pakalpojumu izstrādē, pārņemot „Konsultē vispirms” principa labo praksi, un stiprināt pakalpojuma sniedzēju kompetences.</p>	<p>Nozares kopējais vērtējums reitingā „Konsultē vispirms” – ne zemāks par vidējo.</p>

4. Piedalīties ārvalstu finanšu instrumentu projektu īstenošanā.	Kopējais ārvalstu finanšu instrumentu projektu īpatsvars kopējā ministrijas centrālā aparāta budžetā – > 8%
2. prioritāte: EFEKTĪVA RESURSU IZMANTOŠANA UN DARBA PROCESU VIENKĀRŠOŠANA, ATTEIKŠANĀS NO LIEKĀM DARBĪBĀM, PAPLAŠINOT E-RISINĀJUMU UN TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANU DARBA VIDĒ	
Aktuālāko IKT risinājumu apzināšana un piemērošana ministrijas un iestāžu darbībā atbilstoši to pieejamajiem resursiem, procesu attīstības līmenim un sabiedrības pieprasījumam. Regulāra valsts budžeta izdevumu pārskatīšana un finansējuma izlietojuma efektivitātes novērtēšana.	
Rīcība	Paredzamais/-ie rezultāts/-i (2020. g.)
1. Atbilstoši nozares vadlīnijām par IS darbības pilnveidi, izstrādāt un ieviest risinājumus, kas nodrošina IS datu savietojamību, atkalizmantošanu informācijas apmaiņas procesā.	Atbilstoši pilnveidotas 50% IS no kopējā TM nozares IS skaita.
2. Veikt darbinieku apmācības par organizācijas e-risinājumiem un e-pakalpojumiem.	Apmācības apmeklējušo darbinieku īpatsvars no kopējā darbinieku skaita – 80%.
3. Popularizēt labās prakses un pieredzes apmaiņu vizīšu izmantošanu ministrijas un iestāžu darbības procesu pilnveidošanai.	Organizētas 15 labākās prakses un pieredzes apmaiņas vizītes starp iestāžu darbiniekiem.
4. Regulāri izvērtēt resora valsts budžeta izdevumus, padziļināti izskatot līdzekļu izlietojuma sasaisti ar plānoto rezultātu sasniegšanu noteiktā skaitā iestāžu.	Veikta padziļināta resursu izlietojuma analīze 50% padotībā esošajās iestādēs.
3. prioritāte: TIESLIETU MINISTRIJA UN IESTĀDES – IEKĀROJAMA DARBA VIETA AR PIEVILCĪGU DABA VIDĪ UN DARBA DEVĒJU, DARBINIEKU KOMPETENCĒS UN MOTIVĀCIJAS STIPRINĀŠANĀ BALSTĪTU PERSONĀLA POLITIKU	
Izstrādāt un īstenot personālpolitikas risinājumus, kas veidos nosacījumus darba sniegunā balstītas atlīdzības politikas ieviešanai	
Rīcība	Paredzamais/-ie rezultāts/-i (2020. g.)
1. Turpināt uzlabot visas nozares atlīdzības un motivācijas sistēmu, sasaistot to ar nodarbināto ieguldījumu un profesionālās izaugsmes rādītājiem.	Ar darbu apmierināto nodarbināto īpatsvars nozarē – > 70%. Ar atalgojumu apmierināto nodarbināto īpatsvars nozarē – > 70%.
2. Izstrādāt uz profesionālu izaugsmi un attīstību balstītu personāla politiku.	Nodarbināto rotācija nozarē gadā - < 5%. Nodarbināto mainība nozarē gadā - < 12%.

MINISTRIJAS DARBĪBAS PILNVAROJUMS (MANDĀTS)

Atbilstoši ministrijas nolikumam (MK 2017. gada 16. augusta noteikumi Nr. 474 „Tieslietu ministrijas nolikums”) ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde tieslietu (tiesību sistēmas politikas, tiesu sistēmas un tiesu administrēšanas) nozarē, kā arī šādās jomās: personas datu aizsardzība, informācijas atklātība, publiskie reģistri, reliģiskās lietas, nekustamā īpašuma valsts kadastra uzturēšana, komercsabiedrību maksātspēja, tiesu ekspertīze, rūpnieciskā īpašuma aizsardzība, oficiālās publikācijas un tajās ietvertās informācijas sistematizācija.

Ministrija atbild par sodu politikas izstrādi par sabiedrībai kaitīgiem nodarījumiem, īstenojot kriminālsodu un administratīvo sodu politiku. Kā vadošā iestāde tiesību politikas jomā ministrija izstrādā un īsteno valsts politiku konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību, civiltiesību, komerciesību, krimināltiesību un reliģisko tiesību jomā, kā arī procesuālo tiesību jomā.

Izstrādājot valsts politiku tiesību pamatnozarēs, ministrija ir atbildīga par tiesību politikas attīstību valstī kopumā. Papildus minētajam ministrija sniedz atzinumus par visiem citu institūciju izstrādātajiem tiesību aktu, kā arī attīstības plānošanas dokumentu projektiem, tādējādi veicot to tiesiskuma kontroli.

Ministrija koordinē un kontrolē ES tiesību pārņemšanu, pret Latviju uzsāktās pirmspārkāpuma un pārkāpuma procedūru lietas un pārstāv valsti EST un EBTA tiesā izskatāmajās lietās. Ministrija arī sniedz valsts pārvaldes iestādēm metodoloģisku palīdzību normatīvo aktu projektu izstrādē.

Ministrija izstrādā un īsteno valsts politiku tiesu sistēmas jomā, plāno tiesu darba organizāciju, administratīvo un materiāltechnisko resursu nodrošinājumu, uzmanību pievēršot personālpolitikas attīstības jautājumiem un mūsdienu tehnoloģiju izmantošanai tiesu darbā. Ministrija nodrošina arī tiesu namu uzturēšanu un celtniecību, infrastruktūras un informācijas tehnoloģiju projektu īstenošanu, tajā skaitā TIS un VVDZ uzturēšanu.

Ministrija normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina un uzrauga zvērinātu tiesu izpildītāju un zvērinātu notāru darbību, kā arī sniedz metodisku palīdzību bāriņtiesām (pagasttiesām) mantojuma lietu kārtošanā, mantojuma apsardzībā, kā arī apliecinājumu izdarīšanā.

Ministrija organizē valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu. Ministrija pārrauga valsts nodrošinātai juridiskajai palīdzībai, valsts kompensācijām cietušajiem un valsts garantēto uzturlīdzekļu nodrošināšanai paredzēto līdzekļu apsaimniekošanu.

Likumā „Par izziņas iestādes, prokuratūras vai tiesas nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu” noteiktajā kārtībā ministrija atlīdzina fiziskajām personām nodarītos zaudējumus.

Ministrija metodiski vada dzimtsarakstu nodaļu darbu un uzrauga normatīvo aktu ievērošanu civilstāvokļa aktu reģistrācijā.

Ministrijas padotībā ir UR, IeVP, DVI, MNA, VVC, VTEB, VZD, VPD, TA, JPA un UGFA, pārraudzībā – PV. Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja TNA un LV.

Stratēģijas darbības virzienu sadaļā iekļauto mērķu un rezultātīvo rādītāju definēšanas pieņēmumi:

- darbības virzienu mērķi – to sasniegšana nav ierobežota ar stratēģijas darbības termiņu (līdz 2020. gadam);

- politikas rezultatīvie rādītāji – var raksturot mērķa sasniegšanas līmeni tikai kādā atsevišķā aspektā. Rezultatīvo rādītāju mērķa vērtību prognozes atspoguļo paredzamo virzienu un snieguma pakāpes minimālo vērtību. Atkarībā no rezultatīvā rādītāja satura vērtību aprēķins var būt:
 - kumulatīvs, t.i., kopējā vērtība 2020. gadā, sākot no 2018. gada;
 - elementārs, t.i., vērtība, kas sasniegta 2020. gadā;
- tā kā procesuālo tiesību jomas politika tiek veidota un īstenota ciešā sasaistē ar tiesu sistēmas attīstības politiku, to raksturo kopīgi rādītāji:

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g)
Lietu izskatīšanas ilgums rajona (pilsētu) tiesās (mēn.):		
<ul style="list-style-type: none"> • administratīvajās lietās; 	7,3 (2017. g.)	6,1
<ul style="list-style-type: none"> • administratīvo pārkāpumu lietās; 	1,4 (2017. g.)	1
<ul style="list-style-type: none"> • civillietās; 	8,8 (2017. g.)	7,5
<ul style="list-style-type: none"> • krimināllietās 	5,3 (2017. g.)	4,9

- darbības rezultatīvie rādītāji – tikai būtiskākie rādītāji, kuru sasniegšana ir kritiski nepieciešama. Atkarībā no rezultatīvā rādītāja satura vērtību aprēķins var būt:
 - kumulatīvs, t.i., kopējā vērtība 2020. gadā, sākot no 2018. gada;
 - elementārs, t.i., vērtība, kas sasniegta 2020. gadā.
- gan darbības, gan politikas rezultatīvo rādītāju prognozētās vērtības 2020. gadam var tikt precizētas, balstoties uz stratēģijas izpildes novērtējumu.

MINISTRIJAS ĪSTENOTIE DARBĪBAS VIRZIENI

ADMINISTRATĪVO TIESĪBU POLITIKA

Mērķis: konkrētās publiski tiesiskajās attiecībās starp valsti un privātpersonu individuālam tiek nodrošināts taisnīgs rezultāts.

Politikas rezultāts: palielinās izpratne un informētība par administratīvo procesu.

Rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Administratīvo lietu skaits pirmajā tiesu instancē kopā (gadā)*	2540 (2016. g.)	2600
Apmierināto prasījumu skaits administratīvajās lietās pirmajā tiesu instancē (gadā)	344 (2016. g.)	330

* Lietu skaitā tiek iekļautas lietas gan par valsts, gan pašvaldības iestāžu izdoto administratīvo aktu vai faktiskās rīcības tiesiskuma un pamatotības pārbaudi.

Situācijas apraksts

Ministrija nodrošina administratīvā procesa iestādē un tiesā tiesiskā regulējuma izstrādi. Ministrija sniedz metodisku palīdzību valsts pārvaldes iestādēm iekšējo normatīvo aktu sagatavošanā.

Administratīvā procesa normu īstenošana iestādē ir katras pārvaldes iestādes kompetencē. Iestādes darbības likumības pārbaude tiek nodrošināta, dodot individuālam iespēju aizstāvēt savas tiesības, apstrīdot administratīvo aktu augstākai iestādei vai pārsūdzot tiesā.

Kopš 2004. gada, kad APL ir stājies spēkā, tajā ir veikti vairāki praksē balstīti grozījumi. APL attiecībā uz administratīvā procesa iestādē regulējumu ir iekļauti vispārēji tiesību principi ar dažādu detalizācijas pakāpi, kas ļauj iestādei likuma normas piemērot atbilstoši tās īpašajām vajadzībām un situācijām.

Valsts pārvaldes darbības uzlabošanas nolūkā TM nepieciešams sadarboties ar nozaru ministrijām un citām valsts pārvaldes iestādēm, lai tās administratīvo aktu pieņemšanas procesā vienlaikus ievērotu gan APL noteiktos tiesību principus, gan virzītos uz procesa modernizāciju, gan ieviestu "Konsultē vispirms" principa īstenošanu savā iestādē. Tas, cik efektīvi valsts pārvaldes iestāde to var īstenot, ir atkarīgs no iestādes mācēšanas pareizi izprast un izmantot APL sniegtās iespējas. TM ar saviem atzinumiem par konkrētā administratīvā procesa regulējumu kādā no iestādēm ir jāpopularizē labā prakse, atbalstot normatīvisma mazināšanu, iestādes darbības saprātīgu elastību un risku analizē balstītu kontroli.

Aizvien vairāk attīstoties informācijas tehnoloģijām, iestādes nākotnē saskarsies ar jauniem izaicinājumiem sabiedrības pieprasījumā pēc tādiem pakalpojumiem, kas klientam ir ekonomiski pievilcīgi, ērti un saprotami. Šis aspekts norāda uz to, ka administratīvais process iestādē ir pastāvīgi jāanalizē un jāpilnveido, vienlaikus salāgojot gan jaunu tehnoloģisku risinājumu iespējas, gan iestādes resursu efektīvu izmantošanu. Tomēr jāievēro, ka administratīvo procesu ērtu un efektīvu var panākt tad, ja pats procesa veids ir salāgots ar likuma saturu. TM, izmantojot

dažādus viedokļu forumus, ir jāraugās, lai esošais APL regulējums nebūtu šķērslis iestādēm ieviest progresīvus risinājumus savā darbībā.

Galvenie veicamie uzdevumi

1. TM atzinumu veidā veicināt iestādes administratīvā procesa ietvaros veidot klientiem saprotamus un pieejamus pakalpojumus.
2. Īstenot informatīvas kampaņas par administratīvā procesa attīstības labās prakses piemēriem TM nozarē.

Būtiskākie darbības rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Līdz 2020. g. īstenoto informatīvo kampaņu skaits	×	10

Iesaistītās iestādes un sadarbības partneri: ministrija, TA, tiesas.

ADMINISTRATĪVO SODU POLITIKA

Mērķis: nodrošināt sabiedrisko kārtību un sabiedrības interešu aizsardzību, salāgojot prevenciju un sodīšanu.

Politikas rezultāts: palielinās personu un iestāžu izpratne par noteikto administratīvo prasību izpildi.

Rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Ierosināto administratīvo pārkāpumu lietu (sastādīto administratīvo pārkāpumu protokolu) skaits	371 033 (2017. g.)	< 300 000

Situācijas apraksts

Ministrija atbild par administratīvo sodu politikas izstrādi, izstrādājot sodu sistēmu, procesu un sodu izpildes principus.

Kopš 2013. gada, kad MK tika apstiprināta Administratīvo sodu sistēmas attīstības koncepcija, ir izstrādāts APP likumprojekts un veikts apjomīgs darbs, sagatavojot normatīvo aktu grozījumus, lai administratīvie pārkāpumi tiktu kodificēti atbilstoši katrai nozarei. Šādai pieejai ir savas juridiskās priekšrocības, jo tā katrai nozarei dod noteiktu autonomiju sodu politikas veidošanā, vienlaikus APP likumā esošais ietvars paredz visiem vienādu lietvedības procesu un sodu noteikšanas pamatprincipus. Stratēģijas īstenošanas periodā tiks turpināta APP likumprojekta pavadošo likumprojektu izstrāde, lai nodrošinātu nozaru kodifikācijas pieejas īstenošanu administratīvo sodu noteikšanā pēc APP likumprojekta stāšanās spēkā 2020. gadā.

Izveidojot jauno administratīvo sodu sistēmu, paredzams, ka privātpersonām un uzņēmējiem ievērojami tiks atvieglota orientēšanās tiesību sistēmā, kas soda prevenciju padarīs efektīvāku. Šī reforma vērsta uz to, lai uzraudzības iestādes un attiecīgās nozares eksperti, aizsargājot sabiedrības intereses, primāri nodrošinātu personas izpratnes veicināšanu par noteikto prasību izpildi, savukārt sodu noteikšanā nozares ietvaros pārkāpumi tiks kategorizēti pēc to kaitīguma pakāpes un katram pārkāpumam tiks pielāgoti atbilstoši un samērīgi sodi, tādējādi veidojot loģisku sistēmu vienas nozares ietvaros un veicinot iestādes darbības atbilstību "Konsultē vispirms" principam.

Galvenie veicamie uzdevumi

1. Ministrijas atzinumu veidā sniegt juridisku atbalstu ministrijām nozaru likumprojektu izstrādē un nodrošināt viedokļa pārstāvēšanu Saeimā APP likumprojekta debatēs.
2. Sniegt metodisku atbalstu tieslietu nozares iestādēm "Konsultē vispirms" principa un administratīvo sodu piemērošanas efektīvai salāgošanai.

Būtiskākie darbības rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Iestāžu reitings par "Konsultē vispirms" principa ieviešanu	×	> par vidējo
Pakalpojumu īpatsvars iestādēs, kas atbilst "Konsultē vispirms" principiem	×	> par vidējo

Iesaistītās iestādes un sadarbības partneri: ministrija, TA, tiesas.

KRIMINĀLTIESĪBU POLITIKA

Mērķis: 1) personai par noziedzīgo nodarījumu tiek piemērots taisnīgs, samērīgs un efektīvs kriminālsods vai cits ietekmēšanas līdzeklis; 2) kriminālsodu un citu ietekmēšanas līdzekļu izpilde ir taisnīga un efektīva.

Politikas rezultāts: 1) personai par noziedzīgo nodarījumu tiek piemērots taisnīgs, samērīgs un efektīvs kriminālsods vai cits ietekmēšanas līdzeklis; 2) kriminālsodu un citu ietekmēšanas līdzekļu izpilde ir taisnīga un efektīva.

Rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)*
Recidīva līmenis: ¹		
• pilnu brīvības atņemšanas sodu izcietušās personas;	51% (2012. g.)	50%
• nosacīti pirms termiņa atbrīvotās personas;	26% (2012. g.)	25%
• iepriekš ar piespiedu darbu notiesātās personas;	20% (2012. g.)	19%
• nosacīti notiesātās personas	16% (2012. g.)	15%

* Rezultatīvā rādītāja izmaiņas ir panākamā tikai ilgtermiņā, tāpēc recidīva rādītāju uzlabošanās tiek prognozēta 1 % ietvaros.

Situācijas apraksts

Ministrija atbild par kriminālsodu politikas un kriminālsodu izpildes politikas veidošanu, izstrādā materiālo un procesuālo krimināltiesību normas un sodu izpildes mehānismus. Minētajām jomām ir nozīmīga ietekme nacionālās drošības politikas veidošanas kontekstā – t.sk. radikalizācijas, terorisma un vardarbīga ekstrēmisma apkarošana.

Ministrijā ir izveidota un ilgstoši strādā KL pastāvīgā darba grupa, kuras uzdevums ir veidot materiālo krimināltiesību un kriminālsodu politiku, sagatavojot un virzot attiecīgos likumprojektus. Savukārt, lai risinātu ar KL identificētajām procesuālo normu piemērošanas nepilnībām saistītās problēmas, kā arī lai nodrošinātu turpmāku likuma pilnveidošanu, ministrijā ir izveidota KPL grozījumu izstrādes darba grupa. Lai risinātu sodu izpildes jomā konstatētos problēmjaucējumus, ministrijā ir izveidota un ilgstoši darbojas arī pastāvīgā darba grupa LSIK normu pilnveidošanai.

KL grozījumi, kas stājās spēkā 2013. gada 1. aprīlī, noslēdza kriminālsodu reformas ieviešanu. Tās ieviešana un secīga un konsekventa piemērotāju izglītošana ir devusi rezultātus, ļaujot attīstīties brīvības atņemšanai alternatīvajiem sodiem. Tomēr atsevišķi koncepcijas elementi nav līdz galam īstenoti, tādēļ ir nepieciešams vispārējs novērtējums, kas ļautu izdarīt secinājumus par reformas ietekmi, un noteiktu turpmākos attīstības virzienus un piemērojamo sodu klāstu,

¹ Dati no Valsts probācijas dienesta, 2012. gada pētījums par sodu izcietušo personu recidīvo noziedzību. Skatīt: Ķipēna K., Zavackis A., Ņikišins J. Sodu izcietušo personu noziedzīgo nodarījumu recidīvs. Jurista Vārds, 27.08.2013., Nr. 35 (786), 12.-17. lpp. vai <http://www.juristavards.lv/doc/259267-sodu-izcietuso-personu-noziedzigo-nodarijumu-recidivs/>

t.sk., nodrošinot ātru reakciju uz jaunajiem izaicinājumiem, ko rada terorisma izplatība, robežu izžušana un modernu tehnoloģiju ienākšana noziedzības pasaulē.

2017. gadā atbilstoši noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas starptautiskajiem standartiem ir veikts nacionālais risku novērtējums, kas atspoguļo situāciju noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas apkarošanas jomās. Ņemot vērā to, ka noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas draudu līmenis ir novērtēts kā vidēji augsts², nepieciešams turpināt krimināltiesību jomas pilnveidi, novēršot trūkumus spējā apkarot ekonomiskos noziegumus un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. No 2018.gada ir izveidots Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds un ministrija nodrošinās līdzekļu administrēšanu pasākumiem finanšu un ekonomisko noziegumu apkarošanai un noziedzīgos nodarījumos cietušo atbalsta sniegšanai.

Kā ES dalībvalsts Latvija ir izpildījusi virkni prasību, lai ieviestu EP un Padomes direktīvu Nr. 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus. Lai gan normatīvais regulējums neveido neatbilstības direktīvas prasībām, problēmas joprojām ir to praktiskajā izpildē. Jau šobrīd tiek nodrošināts, ka noziedzīgos nodarījumos cietušajiem ir pieejams bezmaksas informatīvais atbalsts, bet tā kapacitātei ir jābūt lielākai. Tāpat ir ļoti daudz dažādu NVO, kas strādā ar cietušajiem, bet tās visas specializējušās kādā konkrētā jomā, un nav vienas aptverošas organizācijas, kas rūpētos par visiem cietušajiem. Tāpat ir arī dažādi valsts un pašvaldību pakalpojumi, kas izkliešēti pa dažādām institūcijām, un līdz ar to nākas secināt, ka atbalsta mehānisms valstī ir, tikai nav viena kontaktpunkta, kur cietušajiem vērsties, lai saņemtu informāciju un atbalstu viņa konkrētajai vajadzībai.

Ministriņā ir izveidota darba grupa jauna Kriminālsoda izpildes likuma izstrādei, kura saturs atbilstu starptautiskajām cilvēktiesību prasībām kriminālsodu izpildes jomā, pilnveidojot arī soda progresīvās izpildes sistēmu. Paralēli tam tiks īstenota aktīva komunikācija ar visu ieinteresēto grupu pārstāvjiem, lai veicinātu vienprātību un izpratni par rosinātajām izmaiņām kriminālsodu izpildes politikā.

Nozīmīgs darbs stratēģijas īstenošanas periodā būs veltīts ieslodzīto resocializācijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto rīcības virzienu īstenošanai (piemēram, resocializācijas darba instrumentu pilnveidošanai, IeVP un VPD darbinieku apmācību sistēmas pārveidei) un jaunā cietuma būvniecības projekta izstrādes turpināšanai, lai veidotu efektīvu resocializācijas sistēmu un veicinātu bijušo ieslodzīto integrāciju sabiedrībā un darba tirgū. ESF un NFI projektu ietvaros tiks īstenota daļa no attīstības plānošanas dokumentos plānotajiem attīstības pasākumiem. Īpaša uzmanību tiks veltīta profesionālas IeVP un VPD personālpolitikas izveidei, t.sk. abu iestāžu darbinieku kvalitatīva un efektīva apmācību sistēmas un infrastruktūras izveidei, kam ir būtiska loma resocializācijas politikas ilgtspējas nodrošināšanā. Minēto projektu īstenošanas rezultātā tiks izstrādāti arī normatīvo aktu grozījumi, kas nepieciešami, lai projektos realizētās reformas tiktu nostiprinātas, piemēram, attiecībā uz brīvprātīgajiem kriminālsodu izpildē. Tāpat ministrijā notiek darbs pie elektroniskās uzraudzības mērķa grupas paplašināšanas risinājumu izstrādes, atbalstītais risinājums tiks ieviests stratēģijas īstenošanas periodā.

² Latvijas Nacionālais NILLTF risku novērtēšanas ziņojums, Rīgā, 2017. gada 27. aprīlī.

Galvenie veicamie uzdevumi

1. Izvērtēt kriminālsodu sistēmas reformas ietvaros ieviesto instrumentu darbību un izstrādāt priekšlikumus sodu politikas attīstības turpināšanai.
2. Turpināt, efektīvizēt cīņu ar ekonomiskajiem noziegumiem, t.sk. ar noziedzīgu līdzekļu legalizāciju.
3. Veikt cietušo atbalsta politikas īstenošanas ex-post novērtējumu un veidot diskusiju ietvaru turpmākajiem attīstības virzieniem un praktisku risinājumu izstrādei.
4. Izstrādāt jaunu kriminālsodu izpildes regulējumu, vienlaikus īstenojot pasākumus praktiķu un ekspertu viedokļu apmaiņai par sodu izpildes satura pilnveidošanu.
5. Nodrošināt ieslodzīto resocializācijas politikas attīstību, ieslodzījuma vietu un probācijas darbinieku atlases un apmācību sistēmas reformēšanu un jauna IeVP Mācību centra būvniecību, t.sk. nodrošinot ESF un NFI projektu īstenošanu;
6. Turpināt jaunā cietuma būvniecības procesa organizēšanu.

Būtiskākie darbības rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Veikto politikas ietekmes novērtējumu skaits krimināltiesību politikas jomā	×	2
Izstrādāts jauns Kriminālsodu izpildes likumprojekts	×	1
Uzsākta jaunu infrastruktūras objektu celtniecība	×	2
Dalība ESF projekta īstenotajos pasākumos (gadījumu skaits): <ul style="list-style-type: none">projekts "Bijušo ieslodzīto integrācija sabiedrībā un darba tirgū";projekts "Resocializācijas sistēmas efektivitātes paaugstināšana".	1057 (2017. g.) 464 (2017. g.)	14143 3543

Iesaistītās iestādes un sadarbības partneri: ministrija, IeVP, VPD, TA, tiesas, Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests, ĢP, IeM, KNAB, LM, LTMC.

Mērķis: privāttiesisko attiecību dalībnieku tiesību un interešu visaptveroša un stabila aizsardzība.

Darbības virzienu raksturo **politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji**, kas ir noteikti dokumenta ievada daļā 6. lpp. (attiecībā uz lietu izskatīšanas ilgumu civillietās).

Situācijas apraksts

Valsts politiku civiltiesību jomā izstrādā un īsteno ministrija. Ģimenes tiesību politikas veidošanā ministrija sadarbojas ar Labklājības ministriju un pašvaldībām. Civiltiesību attīstību būtiski ietekmē arī Līguma par ES darbību 81. pantā noteiktais, kas paredz ES dalībvalstu tiesu iestāžu sadarbību civillietās, un ANO Starptautiskās tirdzniecības tiesību komisijas (UNCITRAL), Starptautiskā privāttiesību unifikācijas institūta (UNIDROIT) un Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences aktivitātes.

Civiltiesību nozares pamatā ir 1937. gadā pieņemtais CL, kura regulējums kopumā ir ticis saglabāts nemainīgs, bet, ņemot vērā civiltiesību attīstības tendences, atsevišķos jautājumos tā regulējums jau ir ticis pilnveidots un modernizēts. Ņemot vērā sabiedrībā notiekošās diskusijas, nozares ekspertu viedokļus un ministrijas sadarbības partneru paustos apsvērumus, ministrija ir secinājusi, ka būtu nepieciešams veikt konceptuālu CL mantojuma tiesību daļas tiesiskā regulējuma izvērtējumu. Lai virzītos uz minētā mērķa sasniegšanu, 2017. gadā pēc ministrijas pasūtījuma tikai veikts pētījums "Civillikuma Mantojuma tiesību daļas tiesiskā regulējuma problēmjaudājumi un to modernizācijas nepieciešamība".³ Balstoties uz pētījuma ietvertajiem secinājumiem, ir plānots uzsākt darbu pie CL Mantojuma tiesību daļas tiesiskā regulējuma izvērtēšanas un politikas izstrādes mantojuma tiesību tiesiskā regulējuma pilnveidošanai.

Ar 2017. gada 14. februāra MK rīkojumu Nr. 78 ir apstiprināts konceptuāls ziņojums par advokātu procesa ieviešanu atsevišķās civillietu kategorijās, kurā pausti argumenti advokātu iesaistes paplašināšanas ieguvumiem, proti, advokāta sniegtā juridiskā palīdzība sekmē ne vien tās personas tiesību aizsardzību, kurai šī palīdzība tiek sniegta, bet arī visa tiesas procesa taisnīgu un efektīvu norisi. Konceptuālā ziņojuma piedāvātais risinājums paredz pēc iespējas mazāku personu tiesību ierobežojumu uz brīvu pieeju tiesai, kur dokumentu sastādīšanu un/vai pārstāvību tiesas sēdē īstenošanu persona (puse) pēc izvēles nodrošina "pati" vai ar advokāta starpniecību un tikai sarežģītos civillietu strīdos, kuros ir nepieciešamas specifiskas zināšanas.

Civillietu izskatīšanas ilgums tiesās ir viens no rādītājiem, ko bieži izmanto gan nacionāla, gan starptautiska līmeņa pārskatos, jo daudzās lietu kategorijas ļauj vērtēt tiesas pieejamības attīstības tendences ļoti plašā spektrā – gan uzņēmēju, gan privātpersonu uztverē. Šajā nolūkā ministrijas ietvaros izveidotā pastāvīgā CPL darba grupa regulāri izvērtē visus nepieciešamos grozījumus CPL un gatavo likumprojektus „Grozījumi Civilprocesa likumā”, lai izvērtētu sasniegtos lietu izskatīšanas rādītājus un lemtu par tālāko attīstības virzienu nepieciešamību.

CPL darba grupā un piemērotāju vidū ir konstatēts, ka nemantiskos prasījumos Civilprocesa likumā trūkst visaptverošs pagaidu aizsardzības regulējums, līdzīgi tam kā prasības nodrošinājuma institūts mantiskajos prasījumos. Arī nemantiskajos prasījumos pirms prasības

³ <https://www.tm.gov.lv/lv/nozares-politika/petijumi>

celšanas vai tās izskatīšanas laikā var būt nepieciešama pagaidu aizsardzība, tādēļ stratēģijas īstenošanas periodā šāds regulējums Civilprocesa likumā būtu jāievieš.

Stratēģijas īstenošanas periodā joprojām aktuāls būs jautājums par zemes reformas un privatizācijas procesā radīto kļūdu novēršanu attiecībā uz privatizēto daudzdzīvokļu dzīvojamo māju dzīvokļu īpašniekiem, no vienas puses, un zemes īpašniekam, no otras puses, jo to savstarpējo tiesisko attiecību sarežģītā rakstura un tajās iesaistīto personu lielā skaita dēļ iespējas izbeigt dalītā īpašuma tiesiskās attiecības šo personu starpā ir ļoti apgrūtinātas.

Apzinoties nepieciešamību veicināt iestādes un privātpersonas saziņas iespējas, ministrija ir veikusi iesnieguma par laulības noslēgšanu elektronisku iesniegšanas procesa izvērtējumu un secinājusi, ka šāda saziņas forma ir atbalstāma, jo tā valsts pilsoņiem un nepilsoņiem tiktu dota iespēja iesniegumu iesniegt attālināti sev izdevīgākā un ērtākā laikā. Šajā nolūkā plānots izstrādāt attiecīgu tiesisko regulējumu attiecībā uz iesnieguma iesniegšanu, paredzot, ka iesniegumu personas var iesniegt arī elektroniski, ja tas ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu (e-parakstu) un laika zīmogu.

Galvenie veicamie uzdevumi

1. Izstrādāt politiku par mantojuma tiesību turpmākas attīstības virzieniem un iespējām.
2. Izstrādāt tiesisko regulējumu advokātu procesa ieviešanai atsevišķās civillietu kategorijās un veikt īstenotās politikas izvērtējumu.
3. Piedāvāt jaunus risinājumus civilprocesa tiesā efektīvizēšanai.
4. Izstrādāt Civilprocesa likumā tiesisko regulējumu visaptverošai pagaidu aizsardzībai nemantiskos prasījumos.
5. Turpināt ministrijas viedokļa pārstāvību Saeimā par piespiedu dalītā īpašuma tiesisko attiecību privatizētajās daudzdzīvokļu mājās izbeigšanas likumu.
6. Nodrošināt iesnieguma par laulības noslēgšanu iesniegšanu elektroniski.

Būtiskākie darbības rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Izstrādāto jauno iniciatīvu skaits civiltiesību politikā	×	3
Fizisko personu iesniegumu skaits ministrijā par problēmām piespiedu dalītā īpašuma attiecībās	100 (2017. g.)	< 50
Elektroniski iesniegto laulību iesniegumu īpatsvars %	×	25%

Iesaistītās iestādes un sadarbības partneri: ministrija, TA, tiesas.

TIESU SISTĒMAS POLITIKA

Mērķis: efektīva un uzticama tiesu sistēma.

Politikas rezultāti: 1) palielinās sabiedrības uzticēšanās tiesu sistēmai; 2) samazinās uzkrājumā esošo lietu skaits; 3) palielinās izmantoto e-pakalpojumu īpatsvars.

Rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Sabiedrības daļa, kas pilnībā vai daļēji uzticas tiesu sistēmai	30% (2017. g.)	45%
Pamatotu sūdzību par zvērinātu tiesu izpildītāju darbu skaits	214 (2017. g.)	150
Uzkrājumā esošo lietu skaits:		
• administratīvajās lietās	1471 (2017. g.)	1200
• administratīvo pārkāpumu lietās	1212 (2017. g.)	1000
• civillietās	23 216 (2017. g.)	22000
• krimināllietās	4880 (2017. g.)	4500
TA e-pārvaldes indekss:	51,68 (2017. g.)	> 70

Situācijas apraksts

Tiesu sistēmas politika aptver tiesu iekārtas uzbūvi, tiesu darbības nodrošināšanu (TA), tiesu ekspertīzi (VTEB), tiesu spriedumu izpildi, alternatīvas strīdu risināšanas iespējas, valsts nodrošināto juridisko palīdzību (JPA), un ar tiesu sistēmai piederīgajām personām saistītos jautājumus. Lai līdzsvarotu attiecības starp izpildvaru, tiesu varu un likumdevēja varu, 2010. gadā tika izveidota Tieslietu padome. Tieslietu padome piedalās tiesu sistēmas politikas un stratēģijas izstrādē, kā arī tiesu sistēmas darba organizācijas pilnveidošanā.

Ministrija izstrādā tiesu sistēmas attīstības politiku, veic tiesu darba organizācijas metodisko vadību. Iepriekšējā plānošanas periodā tika uzsākta un 2018. gada 1. martā noslēdzas tiesu reforma, kuras rezultātā 34 tiesu vietā būs 9 rajona tiesas. 2016. gadā tika uzsākts vērienīgs ESF projekts "Justīcija attīstībai", kura ietvaros tiks īstenoti pasākumi cilvēkresursu kapacitātes celšanai tiesu varā un tiesībaizsardzības iestādēs, t.sk. profesionālās kvalifikācijas un pilnveides pasākumi, starpdisciplinārās apmācības, tiesu darbinieku kompetenču modeļa un tiesnešu amata kandidātu atlases modeļa izstrāde. Projektā paredzēts veikt CEPEJ⁴ īstenotu tiesu sistēmas darbības un efektivitātes novērtējumu, definējot rekomendācijas, kuras varētu tikt izmantotas turpmākai attīstībai. Jaunajā stratēģijas plānošanas periodā tiks turpināts darbs iepriekš uzsāktu tiesu politikas iniciatīvu īstenošanai, kas vērstas uz tiesu varas neatkarības stiprināšanu un tiesnešu darba samaksas faktiskās vērtības saglabāšanu un finansiālo drošību atbilstoši tiesnešu neatkarības principam, tiesu noslodzes un lietu izskatīšanas termiņu mazināšanu, t.sk., ieviešot jaunus tehnoloģiskus risinājumus tiesu darbā.

⁴ Eiropas Padomes Komisija Tiesu efektivitātei.

Stratēģijas īstenošanas periodā ir paredzēts pilnveidot valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sistēmu, ņemot vērā šīs sistēmas nozīmību valsts iedzīvotāju sociālās drošības uzturēšanā.

Nozīmīgs izaicinājums nākamās stratēģijas periodā būs saistīts ar tiesu ekspertīžu institūta reformu, ko izstrādās starpinstitucionāla darba grupa, un šīs reformas ieviešanu. Paralēli tam ir jāturpina atsevišķu jomu ekspertīžu kapacitātes attīstība, kuru nozīmību noteic komplikētības palielināšanās noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanā, it īpaši tādu noziegumu izdarīšanā, kas saistīti ar organizēto noziedzību un korupciju.

Ministrijas kompetencē ir arī brīvo juridisko profesiju institūtu darbību reglamentējošo tiesību aktu izstrādes nodrošināšana un šo profesiju pārstāvju (izņemot zvērinātus advokātus) darbības uzraudzību. Turpmākajos trīs gados plānots veikt pasākumus, kas vērsti uz minēto profesiju darbības procesu uzlabošanu.

TNA nodrošina tiesas ar to funkciju izpildei nepieciešamajām telpām, gan pielāgojot ēkas un telpas tiesu darba specifiskajām vajadzībām, gan realizējot jaunu tiesu namu būvniecības projektus.

Galvenie veicamie uzdevumi

1. Īstenot tiesu varas neatkarību veicinošu atbildības politiku un stiprināt sabiedrības uzticēšanos tiesu varai.
2. Stiprināt tiesu cilvēkresursu kompetenci, īstenojot personāla vadības sistēmas uzlabojumus un apmācību pasākumus projekta "Justīcija attīstībai" ietvaros.
3. Veikt pasākumus tiesu noslodzes mazināšanai un tiesas procesa paātrināšanai, t.sk., modernizējot tiesu darbu un paplašinot e-pakalpojumu klāstu.
4. Attīstīt valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības atbalsta sistēmu.
5. Īstenot tiesu ekspertīžu institūta reformu, izveidojot efektīvu un ekonomisku ekspertīžu sistēmu.
6. Celt brīvo juridisko profesiju institūta darbības kvalitāti un prestižu.

Būtiskākie darbības rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Izstrādāts tiesnešu atbildības sistēmu pilnveidojošs likumprojekts	×	1
Personu skaits, kas piedalījušies ESF projekta "Justīcija attīstībai" īstenotajos pasākumos	1550 (2017. g.)	7200
Jaunu e-pakalpojumu un e-risinājumu skaits tiesu darba modernizēšanai	35 (2017. g.)	50
TA e-pakalpojumu izpildes rādītāji nav zemāki par vidējo mērījumu valsts pārvaldē	×	> par vidējo mērījumu valsts pārvaldē
Izstrādāts likumprojekts valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņēmēju loka paplašināšanai	×	1

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Izstrādāts rīcības plāns tiesu ekspertīžu institūta reformas īstenošanai	×	1
Pabeigto izpildu lietu attiecība pret uzsāktajām izpildu lietām	80% (2017. g.)	85%

Iesaistītās iestādes un sadarbības partneri: ministrija, TA, tiesas, VTEB, JPA, TNA, Latvijas Zvērinātu notāru padome, Latvijas Zvērinātu advokātu padome un Zvērinātu tiesu izpildītāju padome.

KONSTITUCIONĀLO TIESĪBU POLITIKA

Mērķis: nodrošināt valsts varas institūciju stabilitāti un tiesiskuma un cilvēka pamattiesību ievērošanu.

Politikas rezultāts: sabiedrības informētība par savām tiesībām un pienākumiem pieaug.

Rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
„LVportāla” vidējais unikālo lietotāju skaits mēnesī	196 500 (2016. g.)	255 000
Lietotāju apmierinātības ar oficiālā izdevēja “Latvijas Vēstnesis” sniegtajiem pakalpojumiem vērtējums skalā 1-4	> 3 (2015./2016. g.)	> 3
Sabiedrības daļa, kas uzskata, ka ir informēta par datu aizsardzību un apstrādi (%)	×	100
Izskatīto administratīvo pārkāpuma lietu valsts valodas lietojuma jomā samazinājums pret iepriekšējo gadu (%)	1,83 (2017. g.)	> 1%

Situācijas apraksts

Ministrija, valsts pārvaldes ietvaros veidojot politiku konstitucionālo tiesību nozarē, nodrošina valsts orgānu funkcionēšanu un cilvēka pamattiesību ievērošanu un nodrošināšanu atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei (turpmāk – Satversme) un no Satversmes normām izrietošiem tiesību principiem.

Ministrija izstrādā un kopā ar tās padotībā esošajām iestādēm īsteno valsts politiku šādās atsevišķās valststiesību politikas apakšnozarēs – informācijas atklātība un personas datu aizsardzība (DVI uzrauga personas datu aizsardzības ievērošanu), reliģijas tiesības (TM un UR savas kompetences ietvaros īsteno valsts politiku reliģijas lietu jomā) un valsts valodas aizsardzība (VVC uzrauga valsts valodas lietošanu un aizsargā valsts valodas lietotāju intereses un tiesības).

Ministrijai kā konstitucionālo tiesību politikas veidotājai ir būtiski, ka tās viedoklim ir vieta juridiskās domas attīstībā un sabiedrības izglītošanā par Latvijas valstiskuma pamatiem un konstitucionālām vērtībām. Stratēģijas īstenošanas periodā īpaša vērība tiks veltīta komunikācijas plašākai piemērošanai, lai konstitucionālo tiesību un vērtību sistēmas veidošanā tiktu stiprināta ministrijas loma, kā arī, lai tiktu īstenotas tādas komunikācijas stratēģijas, kas pārlicinoši veido valsts valodas koncepta nozīmīgumu kopējā konstitucionālo tiesību sistēmā.

2016. gadā tika pieņemta Vispārīgā datu aizsardzības regula (turpmāk – Regula), kura jāsāk piemērot ar 2018. gada 25. maiju. Minētā regula būtiski paplašina katras personas datu tiesības, un līdz ar tās piemērošanu DVI jāklūst par neatkarīgu iestādi.

Galvenie veicamie uzdevumi

1. Nodrošināt skaidrojumu izstrādi sabiedrībai par sabiedrībai aktuāliem konstitucionālo tiesību jautājumiem un turpināt sadarbību ar Publisko tiesību institūtu nacionālās tiesību sistēmas vispārējo principu jautājumos.
2. Stiprināt oficiālā izdevēja "Latvijas Vēstnesis" lomu konstitucionālo vērtību skaidrošanā, izveidojot vienotu valsts, pilsoniskās un tiesiskās informācijas platformu.
3. Izstrādāt VVC komunikācijas vadlīnijas darbam ar medijiem, nosakot TM viedokļa līdera lomu valsts valodas kā konstitucionālās vērtības stiprināšanā.
4. Īstenot pasākumu kopumu, lai stiprinātu DVI kapacitāti nodrošināt fizisko personu datu apstrādi atbilstoši jaunajai Regulai.

Būtiskākie darbības rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
TM publikāciju (skaidrojumu un viedokļu) skaits "lvportals.lv"	×	15
Izstrādātas VVC komunikācijas vadlīnijas	×	1
Noteikts atbilstošs DVI statuss	×	iestādes statuss atbilstoši Regulai
Līdz 2020. gadam īstenoto informēšanas pasākumu skaits par datu aizsardzību un apstrādi	×	300

Iesaistītās iestādes un sadarbības partneri: ministrija, DVI, VVC, LV, Publisko tiesību institūts

KOMERCTIESĪBU POLITIKA

Mērķis: komercdarbībai labvēlīga – stabila un efektīva – tiesiskā vide.

Politikas rezultāts: komercdarbības vide ir pieejama un inovatīva.

Rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
<i>Doing Business</i> indekss (komponente "uzņēmējdarbības uzsākšana")	21 (2018. g.)	10
<i>Doing Business</i> indekss (komponente "uzņēmējdarbības izbeigšana")	53 (2018. g.)	50
e-pārvaldes indekss:		
• UR	81,6 (2017. g.)	90
• MNA	20,21 (2017. g.)	40
• PV	39,55 (2017. g.)	45

Situācijas apraksts

Ministrijas kompetencē ir vispārīgais komerciesību regulējums – Komerclikums. Speciālās jomas – maksātnespēju un rūpnieciskā īpašuma aizsardzību – attiecīgi regulē Maksātnespējas likums un Rūpnieciskā īpašuma likums. Pēdējo divu gadu laikā šīm jomām tika vērsta īpaša uzmanība - apstiprinātas Maksātnespējas politikas attīstības pamatnostādnes 2016.-2020. gadam un to īstenošanas plāns, Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādnes 2015.-2020. gadam un konceptuāls ziņojums par intelektuālā īpašuma aizsardzības un pārvaldības sistēmu LV. Apjomīgas izmaiņas veiktas arī Komerclikumā, kas stājās spēkā 2017. gadā (atsevišķas normas – 2018. gada 1. janvārī).

Komersabiedrību tiesību regulējumā būtiska nozīme ir ES direktīvām, kas harmonizē dalībvalstu tiesisko regulējumu, lai novērstu ierobežojumus un veicinātu brīvību veikt komercdarbību, mazinātu administratīvo slogu, kas saistīts ar komercdarbības uzsākšanu un veikšanu, kā arī veicinātu komersabiedrību pārrobežu mobilitāti un ziņu par citu dalībvalstu komersantiem ātru un ērtu pieejamību.

Lai izvērtētu justīcijas pieejamību komersantiem un integrējošo izaugsmi Latvijā, ir veikts ESAO pētījums,⁵ lai palīdzētu izvērtēt komerciesību režīmu un valsts pakalpojumu nodarīgumu un ērtumu saimnieciskās darbības veicējiem, apzināt komersantu juridiskās problēmas un to risināšanas ceļus. ESAO komisijas apkopotie rezultāti sniedz rekomendācijas Komerclikuma pilnveidošanai, kā arī ar šī likuma piemērošanu saistīto sniegto pakalpojumu pilnveidošanai un arī strīdu risināšanas vides uzlabošanai, tostarp, veicinot alternatīvu strīdu risināšanas veidu ieviešanu. Savukārt maksātnespējas jomā Starptautiskais valūtas fonds veiks maksātnespējas

⁵ ESF projekta "Justīcija attīstībai" ietvaros veiktais Latvijas tieslietu sistēmas novērtējums sadalīts trīs atsevišķos pētījumos: 1) Tiesu sistēmas novērtējums (darbības efektivitāte un kvalitāte), kuru veic CEPEJ; 2) Maksātnespējas regulējuma novērtējums (veikto reformu vērtējums), kuru veic Starptautiskais valūtas fonds; 3) Komerctiesību regulējuma saistībā ar tā piemērošanu sniegto pakalpojumu, kā arī strīdu risināšanas vides novērtējums, kuru veic ESAO.

regulējuma (veikto reformu) novērtējumu, kura rezultāti tiks izmantoti turpmākā maksātnespējas politikas plānošanā.

Komerčiālo, kā arī civiltiesisko apgrozību kopumā būtiski ietekmē politikas jomas, kas atrodas citu ministriju kompetencē: konkurence, patērētāju tiesības un inovācijas (Ekonomikas ministrija), darba tiesības (Labklājības ministrija), autortiesības (Kultūras ministrija), specifiska saimnieciskās darbības regulācija – lauksaimniecība, augu šķirņu aizsardzības un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jautājumi (Zemkopības ministrija), transports un sakari (Satiksmes ministrija), veselība (Veselības ministrija), finanšu tirgus, nodokļi, muita (Finanšu ministrija). Aizvien lielāku lomu komercietesību attīstībā sāk ieņemt sinerģija ar informācijas sabiedrības (VARAM) politikas izaicinājumiem, radot priekšnosacījumus ne tikai komersantu tehnoloģiskās izcilības izaugsmei, bet arī piedāvājot ērtus e-pakalpojumus komercdarbības īstenošanai. Virzoties uz e-pakalpojumu groza paplašināšanu, ir nepieciešams īstenot pārdomātas un saskaņotas iniciatīvas, kas uzlabos e-pakalpojuma nodrošināšanai nepieciešamo datu sekmīgu apmaiņu, integrāciju un IS sadarbību.

Galvenie veicamie uzdevumi

1. Īstenot maksātnespējas un rūpnieciskā īpašuma jomās apstiprinātos politikas attīstības rīcības virzienus.
2. Turpināt pilnveidot tiesisko regulējumu komercdarbības izaugsmes veicināšanai, balstoties uz ESAO rekomendācijām.
3. Jaunu e-pakalpojumu izveide un esošo pilnveidošana, veidojot tos pēc iespējas ekonomiskākus un efektīvākus.

Būtiskākie darbības rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Attīstības plānošanas dokumentos definēto uzdevumu izpilde	×	100%
Izstrādāts jauns vadlīniju dokuments komercietesību jomā	×	1
UR, MNA, PV e-pakalpojumu izpildes rādītāji	×	> par vidējo mērījumu valsts pārvaldē

Iesaistītās iestādes un sadarbības partneri: ministrija, TA UR, MNA, PV.

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA TIESĪBU POLITIKA

Mērķis: nekustamo īpašumu īpašnieku, valdītāju un lietotāju tiesību un interešu droša, efektīva un uzticama aizsardzība.

Politikas rezultāts: nekustamā īpašuma reģistrācijas procedūras ir ātras, efektīvas un samērīgas.

Rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
<i>Doing Business</i> indekss (komponente "nekustamā īpašuma reģistrācija")	22 (2018. g.)	14
VZD e-pārvaldes indekss	81,31 (2017. g.)	85

Situācijas apraksts

Ministrijas kompetencē ir nekustamā īpašuma tiesību VVDZ un nekustamā īpašuma objektu reģistrācija NĪVK IS, kā arī nekustamā īpašuma kadastrālā vērtēšana. Ministrijai padotās institūcijas nodrošina nekustamā īpašuma politikas ieviešanu: VZD nodrošina NĪVK IS, VAR, ATIS un Augstas detalizācijas topogrāfiskās informācijas centrālās datubāzes darbību, veic nekustamā īpašuma kadastrālo vērtēšanu, organizē par valsts budžeta līdzekļiem veicamos zemes kadastrālās uzmērīšanas darbus bijušajiem zemes īpašniekiem, viņu mantiniekiem, politiski represētajām personām un 1. grupas invalīdiem; TA veic VVDZ turētāja funkcijas.

Nekustamā īpašuma tiesību politikas galvenie attīstības virzieni šobrīd ir noteikti Konceptuālajā ziņojumā "Par darījumiem ar nekustamajiem īpašumiem" (apstiprināts ar MK 2016. gada 14. novembra rīkojumu Nr. 679) un Konceptijā par Nekustamā īpašuma valsts kadastra un Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas vienotas sistēmas izveidi (apstiprināta ar MK 2015. gada 20. novembra rīkojumu Nr. 734). NĪVK IS un VVDZ datu apmaiņas uzlabošana un nekustamā īpašuma darījumu procesa pilnveidošana ir šīs politikas jomas dienas kārtības jautājumi, kuru daļēja risināšana jau tika aizsākta iepriekšējā stratēģijas plānošanas periodā, bet tās turpināšana jaunajā plānošanas ietvarā ir vitāli svarīga, jo teritorijas plānošanas, būvniecības, lauksaimniecības, nekustamā īpašuma tirgus un citu saistīto nozaru attīstība nav iedomājama bez šo divu valsts reģistru attīstības. NĪVK IS un VVDZ vienotas sistēmas izveide pilnībā ir atkarīga no iespējām piesaistīt nepieciešamos finanšu resursus, tāpēc nekustamā īpašuma reģistrācijas procesa uzlabošana, samazinot administratīvo slogu iedzīvotājiem, komersantiem un pašvaldībām, paātrinot nekustamo īpašumu formēšanas un reģistrācijas procesus, tiks risinātas pakāpeniski un ar pieejamajiem resursiem.

Galvenie veicamie uzdevumi

1. Sekmēt nekustamā īpašuma reģistrācijas kvalitāti – procedūru vienkāršošanu, pieejamības palielināšanu un datu integrēšanas spēju uzlabošana.
2. Ieviest vienas pieturas aģentūras principu privātu darījumu ar nekustamo īpašumu gadījumos, zvērinātu notāru kompetencē nododot nostiprinājuma lūgumu iesniegšanu zemesgrāmatā.

Būtiskākie darbības rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
VZD un VVDZG e-pakalpojumu izpildes rādītāji nav zemāki par vidējo mērījumu valsts pārvaldē	×	> par vidējo mērījumu valsts pārvaldē
Elektroniski iesniegto nostiprinājumu lūgumu īpatsvars	40% (2017. g.)	90%

Iesaistītās iestādes un sadarbības partneri: ministrija, VZD, TA.

STARPTAUTISKO UN ES TIESĪBU POLITIKA

Mērķis: efektīva Latvijas interešu pārstāvība starptautisko un ES institūciju darbības formātos.

Politikas rezultāti: kvalitatīvi sniegta/vadīta nozares pārstāvība starptautiskās sadarbības jomā un kvalitatīvi pārņemti ES tiesību akti.

Rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Ierosināto pārkāpumu procedūru par ES tiesību aktu pārņemšanas savlaicīgu nepaziņošanu vai neatbilstošu pārņemšanu skaits valstī	31 (2016. g.)	30
Latvijas interesēm labvēlīgi EST pieņemto nolēmumu īpatsvars (% no visiem pieņemtajiem nolēmumiem)	50% (2017. g.)	50%
Īstenojamo Twinning projektu skaits	2 (2017. g.)	3

Situācijas apraksts

Savas kompetences ietvaros ministrija pārstāv Latvijas Republikas intereses ES institūcijās un šādās starptautiskajās un reģionālajās organizācijās: EP Starptautiskā krimināltiesā, Hāgas Starptautisko privāttiesību konference, ANO Starptautiskās tirdzniecības tiesību komisija (UNCITRAL), Starptautiskais privāttiesību unifikācijas institūts (UNIDROIT), Eiropas Patentu organizācija, Pasaules Intelektuāla īpašuma organizācija, Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs, Ziemeļvalstu un Baltijas valstu kontaktgrupa, ES Pamattiesību aģentūra (FRA). Pārstāvība tiek nodrošināta tiešajā veidā vai jautājumos, kuri ir ES kompetencē, ar ES starpniecību.

Ministrija nodrošina Latvijas Republikas pārstāvību EST un EBTA tiesā izskatāmajās lietās. Ar 2018. gada 1. janvāri ministrijā ir izveidots Latvijas Republikas pārstāvja EST birojs, kas nodrošina un organizē Latvijas Republikas pārstāvja EST uzdevumu izpildi.

Dalība starptautisko finanšu instrumentu līdzfinansēto programmu un projektu īstenošanā ir nozīmīgs priekšnosacījums gan ministrijas tēla un atpazīstamības veidošanā, gan kapacitātes stiprināšanā, gan arī starpvalstu sadarbības veicināšanā. Tiesību nozarei līdzīgi kā biznesa videi ir raksturīga tās internacionalizācijas dimensija un sinerģija ar citu valstu ekspertu kompetenci tieslietu jomā, tāpēc pieredzes un zināšanu eksports būs arī nākamās stratēģijas uzmanības fokusā, meklējot jaunas piekļūšanas iespējas ES projektiem. Lai stiprinātu sadarbību ar esošajiem projektu sadarbības partneriem un veidotu jaunus kontaktus, Tieslietu ministrijai nepieciešams noslēgt saprašanās memorandus ar esošajiem un nākotnes sadarbības partneriem.

Ministrija ir atbildīga par ES tiesību pārņemšanas vai ieviešanas nacionālajos tiesību aktos kontroli un koordinēšanu, iesaistoties problēmu, kas saistītas ar atbildīgo institūciju kompetences sadali, risināšanā, kā arī kontrolējot valsts izpildes pasākumus un nostāju sagatavošanu pārkāpuma procedūru un pirmspārkāpuma procedūru lietās. Lai uzlabotu valsts pārvaldes institūciju funkciju izpildes efektivitāti darbā ar ES tiesībām, 2011. gadā tika izveidota ES tiesību aktu pārņemšanas un ieviešanas kontroles IS (ESTAPIKS), kuras tehniskā risinājuma specifika šobrīd nespēj nodrošināt efektīvu kontroles funkcionalitāti, tāpēc ir jāveic darbības jaunas

ESTAPIKS analogas sistēmas izveidei. Pilnveidojams arī kontroles mehānisms MK līmenī, lai palielinātu preventīva rakstura ietekmi uz savlaicīgu ES tiesību aktu pārņemšanu un ieviešanu, it īpaši ņemot vērā EK jauno praksi, saskaņā ar kuru EK plāno efektīvizēt pārkāpuma procedūru procesus, t.i., lietas, kas ir argumentētā stadijā, daudz ātrāk virzīt uz EST (12 mēnešu laikā) un šādās lietās lūgt EST piespriest dalībvalstij gan sodanaudu, gan arī kavējuma naudu, pat ja dalībvalsts novērsīs pārkāpumu tiesvedības laikā. Līdztekus tehnoloģisku risinājumu izstrādei un kontroles stiprināšanai ir nepieciešams celt ministriju un citu iestāžu izpratnes līmeni par ES un starptautisko tiesību aktu ieviešanas nacionālajā līmenī, nodrošinot tām kvalitatīvu metodoloģisku atbalstu no ministrijas puses.

Ministrija nodrošina starptautisko tiesisko sadarbību, un tās kompetence pamatā ir vērsta uz procesuāla rakstura sadarbību tiesvedības stadijā gan civilīetās, gan krimināllietās, gan administratīvo pārkāpumu lietās, kurām ir pārrobežu raksturs. Tiesiskās sadarbība tiek īstenota tiesiskās palīdzības lūgumu veidā, kur ministrija pilda starpnieka lomu, pārsūtot šos lūgumus kompetentajām iestādēm. Nolūkā veidot efektīvāku procesu tiesiskās palīdzības lūgumu aprīte pakāpeniski tiks decentralizēta.

Galvenie veicamie uzdevumi

1. Turpināt izvērst sadarbību ES programmu projektu ietvaros, it īpaši ar mērķi stiprināt un padarīt ciešāku divpusējo sadarbību.
2. Izstrādāt jaunu ESTAPIKS risinājumu.
3. Celt ministriju izpratnes līmeni par savlaicīgu un kvalitatīvu ES tiesību aktu ieviešanu nacionālajā līmenī un pilnveidot uzraudzības procesu ar efektīvākiem kontroles mehānismiem.
4. Pilnveidot esošos sadarbības instrumentus ES un starptautisko tiesību jautājumu izpratnes veicināšanai.
5. Efektīvizēt civiltiesiskās un krimināltiesiskās sadarbības procesu, sadarbībā ar IeM pielāgot Sodu izpildes reģistru tiesiskās sadarbības nodrošināšanai administratīvo pārkāpumu lietās.

Būtiskākie darbības rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Ārvalstu finanšu instrumentu programmu, projektu un partnerības projektu skaits	8 (2017. g.)	9
Uzsākta jauna ESTAPIKS darbība	×	1
Metodoloģiska un konsultatīva atbalsta pasākumu skaits par ES tiesību aktu ieviešanu un starptautisko tiesību jautājumu izpratni	1 (2017. g.)	3
Saņemto tiesiskās palīdzības lūgumu skaits	2243 (2017. g.)	> 2000

Iesaistītās iestādes un sadarbības partneri: ministrija, Ārlietu ministrija un pārējās nozaru ministrijas.

BĒRNU TIESĪBU POLITIKA

Mērķis: veidot sabiedrības, t.sk. bērnu, vajadzībām atbilstošu bērnu interešu aizskāruma novēršanas sistēmu.

Politikas rezultāts: samazinās nepilngadīgo prettiesiska rīcība un bērnu interešu aizskāruma gadījumi.

Rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Nepilngadīgo skaits, kas izdarījuši likumpārkāpumus (administratīvos pārkāpumus vai noziedzīgos nodarījumus)	3782 (2016. g.)	3500
Ministrijas lietvedībā esošo sadarbības lietu pārrobežu bērnu tiesību aizsardzības jautājumos skaits, t.sk. bērnu izņemšanas lietu skaits	146 (2017. g.) 54 (2017. g.)	120 40
Lēmumu skaits par izmaksas izbeigšanu no UGF, jo vecāks pats sācis nodrošināt bērnu ar uzturlīdzekļiem	665 (2016. g.)	800

Situācijas apraksts

Bērnu tiesību jomā ministrija sadarbojas ar Labklājības ministriju un pašvaldībām, bet ministrijas tiešā kompetencē ir jautājumi, kas saistīti ar bērnu tiesību aizskārumu novēršanu. Ministrijas funkciju īstenošana bērnu tiesību aizskāruma gadījumu novēršanā tiek balstīta uz Bērnu tiesību konvencijā noteikto – ikvienam bērnam paredzēto tiesību primārais apsvērums ir bērna intereses.

Šobrīd ministrijas darbību reglamentējošajā regulējuma noteikts, ka tā sniedz metodisko palīdzību mantojuma lietu kārtošanā, mantojuma apsardzībā, apliecinājuma izdarīšanā un citu ar apliecinājumu izdarīšanu saistītu funkciju izpildē bāriņtiesām, kurām ir galvenā loma bērnu ārpusģimenes aprūpes procesos. Līdztekus minēto notariālo darbību metodiskajai uzraudzībai bāriņtiesās, Tieslietu ministrijas kompetencē ir arī ar bērnu tiesību interešu nodrošināšanu un aizsardzību saistīti jautājumi un Civillikumā noteikto vecāku un bērnu savstarpējo attiecību normatīvā regulējuma uzraudzības pienākums, kas tiešā veidā ir bāriņtiesu, kurām ir galvenā loma bērnu ārpusģimenes aprūpes procesos, pienākumu normatīvā regulējuma ietvars. Bērnu interešu aizskārumu mazināšanas nolūkā ministrija stratēģijas īstenošanas periodā saskata nepieciešamību ierosināt izvērtēt bāriņtiesu darba kvalitāti un uzraudzības efektivitāti.

Valsts nodrošinātajiem uzturlīdzekļiem no Uzturlīdzekļu garantiju fonda (UGF) ir svarīga loma bērnu tiesību īstenošanā uz sociālo nodrošinājumu, garantējot minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem, kurus vecāki nespēja nodrošināt uzturlīdzekļus. Laika gaitā ir veikti pilnveidojumi gan uzturlīdzekļu saņemšanas procedūrās, gan paplašināts saņēmēju loks, līdz ar to audzis arī izmaksāto uzturlīdzekļu kopējais apjoms. Lai arī turpmāk valsts spētu nodrošināt šo funkciju, nepieciešams optimizēt izmaksas un sekmēt regresa kārtībā atgūto līdzekļu pieaugumu.

Latvijā ik gadu ievērojams skaits bērnu gan kā likumpārkāpumu veicēji, gan kā cietušie saskaras ar kriminālo un administratīvo justīciju. Likumpārkāpumu izdarījušo bērnu īpatsvars iepretim pilngadīgajiem likumpārkāpējiem Latvijā daudzkārt pārsniedz citu valstu rādītājus.

Ņemot vērā notiekošās reformas administratīvo pārkāpumu jomā, atbilstoši topošajām izmaiņām nepieciešams pielāgot arī administratīvo sodu politiku attiecībā uz bērniem, jo ievērojamais administratīvos pārkāpumus izdarījušo bērnu skaits liecina, ka pastāvošā prevencijas sistēma nedarbojas. Tā tiks veikta jauna bērnu antisociālās uzvedības prevencijas sistēmas koncepta izstrāde, paredzot, ka prevencija tiek veikta administratīvā procesa ietvaros un tā ne pēc satura, ne pēc formas nelīdzināsies tradicionālajai kriminālajai justīcijai, kura bērnu uzvedības korekcijai ir neefektīva.

Sasaucoties ar nepilngadīgo justīcijas attīstību administratīvo sodu politikas ietvaros, jauns skatījums attiecībā uz nepilngadīgajiem ir nepieciešams arī krimināltiesību jomā, balstot to uz atjaunojošās justīcijas principiem, sabalansējot sabiedrības intereses un nepilngadīgās personas intereses, kur valsts uzdevums ir realizēt aizsargājošo funkciju un reaģēt uz jebkuru noziegumu, savukārt nepilngadīgajam ir tiesības uz savu interešu aizsardzību.

ES pieaug iedzīvotāju mobilitāte un līdz ar to starptautisko ģimeņu skaits un gadījumu skaits, kad rodas nepieciešamība risināt bērnu aprūpes nodrošināšanas nosacījumu ārvalstīs pārkāpumus. Starptautiskās tiesiskās sadarbības ietvaros ministrija īsteno uzdevumus jomās, kas saistītas ar Latvijas valstspiederīgo bērnu tiesību aizsardzību ārvalstīs un bērna aizgādības un saskarsmes tiesībām starpnacionālu ģimeņu šķiršanas gadījumos. Ministrijas vadībā 2017. gadā ir panākta vienošanās par starpinstitucionālu sadarbību Latvijas bērnu tiesību aizsardzību ārvalstīs, kas būs viens no instrumentiem kā turpmākajos gados palielināt intensitāti aktivitātēm ārvalstīs, kas saistītas ar valsts pārstāvniecības nodrošināšanu bērnu izņemšanu no ģimenēm lietās.

Galvenie veicamie uzdevumi

1. Ierosināt izvērtējumu par bāriņtiesu darba kvalitāti un uzraudzības efektivitāti bērnu interešu aizskārumsa gadījumos.
2. Veikt uzturlīdzekļu izmaksu pieauguma risku izvērtējumu un apzināt nepamatotu pieprasījumu riskus.
3. Nodrošināt Bērnu antisociālās uzvedības prevencijas likumprojekta pieņemšanu.
4. Reformēt esošo nepilngadīgo kriminālatbildību.
5. Īstenot aktivitātes, lai palielinātu bērnu interešu aizstāvības iespējas vecākiem, kuru bērni ārvalstīs nonākuši sociālo dienestu redzeslokā.

Būtiskākie darbības rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Starpība starp regresa kārtībā atgūtajiem un valsts izmaksātajiem uzturlīdzekļiem (%)	13,6 (2017. g.)	15
Izstrādāts jauns normatīvais ietvars bērnu antisociālās uzvedības prevencijas sistēmas darbībai	×	1

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Ieviests atjaunojošās justīcijas principos balstīts kriminālatbildības regulējums nepilngadīgajiem	×	1
Organizēta LV vizīte Apvienotajā Karalistē par Latvijas valstspiederīgo bērnu interešu aizstāvības problēmjautājumu risināšanas iespējām.	×	1

Iesaistītās iestādes un sadarbības partneri: ministrija, LM, IZM, IeM, VBTAI, tiesas, ĀM, pašvaldības, Tiesībsarga birojs.

TIESĪBU AKTU KVALITĀTES UN PIEEJAMĪBAS POLITIKA

Mērķis: Mazināt normatīvismu un uzlabot normatīvo aktu projektu kvalitāti un pieejamību.

Politikas rezultāti: 1) palielinās izstrādāto normatīvo aktu projektu kvalitāte; 2) palielinās normatīvo aktu sistematizācijas vortāla "likumi.lv" veiktspēja.

Rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Tiesību aktu īpatsvars kalendārā gada ietvaros, kuri grozīti 12 mēnešu laikā pēc izdošanas (%): <ul style="list-style-type: none">• likumi• MK noteikumi	0 (2015. g.) 21,0 (2015. g.)	< 5,0 < 4,0
Tiesību aktu īpatsvars kalendārā gada ietvaros, kuri atkārtoti grozīti 12 mēnešu laikposmā (%): <ul style="list-style-type: none">• likumi• MK noteikumi	50,0 (2015. g.) 35,0 (2015. g.)	< 35,0 < 25,0
Likumdošanas kvalitāte	1,08 (2016. g.)	1,2
Normatīvo aktu sistematizācijas vortāla "likumi.lv" unikālo lietotāju skaits vidēji mēnesī	345 000 (2017. g.)	347 000

Situācijas apraksts

Ministrija saskaņā ar tās nolikumu ir vadošā valsts pārvaldes iestāde tieslietu nozarēs, tai skaitā tiesību sistēmas politikas jomā. Tādēļ ministrija sniedz atzinumus par ikvienu likumprojektu un Ministru kabineta noteikumu projektu, kas tiek virzīts izskatīšanai Ministru kabinetā. Sniedzot atzinumus, ministrijai ir uzdevums vērtēt normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamību, ietekmi uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu, atbilstību Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām (tai skaitā saistībām pret Eiropas Savienību), kā arī ietekmi uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru.

Normatīvisma mazināšanai būtiski ir vērtēt iespējamās alternatīvas regulējumam, jo normatīvā akta izdošana vai grozīšana nereti nav vienīgais iespējamais problēmas risinājums. Kaut arī alternatīvu risinājumu meklēšana ir katras nozares ministrijas kompetencē, normatīvisma mazināšanas nolūkā, sniedzot atzinumus, Tieslietu ministrija turpmākajos gados pievērsīs īpašu uzmanību tam, vai alternatīvi risinājumi normatīvā akta projekta izstrādes laikā ir bijuši izvērtēti.

Alternatīvos risinājumus var palīdzēt apzināt arī ietekmētas personas, tādēļ būtiski ir nodrošināt sabiedrības līdzdalību normatīvo aktu projektu izstrādē, jo tā ir būtisks priekšnosacījums regulējuma kvalitātes un efektivitātes nodrošināšanai. Sagatavojot normatīvo aktu projektus, Tieslietu ministrija turpinās iesaistīt ietekmētās sabiedrības grupas normatīvo aktu projektu izvērtēšanā, kā arī, sniedzot atzinumus, pievērsīs uzmanību tam, vai sabiedrības līdzdalību regulējuma izstrādē nodrošinājušas arī nozaru ministrijas.

Normatīvo aktu kvalitātes nodrošināšanai būtiskas ir izstrādē iesaistīto personu zināšanas. Valsts pārvaldes reformu plānā 2020. gadam viens no reformu virzieniem ir saistīts ar valsts pārvaldē nodarbināto profesionalitātes stiprināšanu. Šajā nolūkā Tieslietu ministrija veidos ciešāku sadarbību ar Valsts administrācijas skolu un citiem iesaistītajiem partneriem un piedalīsies valsts pārvaldē nodarbināto personu apmācību organizēšanā un īstenošanā.

Būtiska ietekme uz komercdarbības vides attīstību un līdz ar to arī uz valsts ekonomisko izaugsmi ir ne tikai normatīvo aktu kvalitātei, bet arī to pieejamībai, kurai ministrija plāno pievērst turpmākajos gados īpašu uzmanību. Ņemot vērā, ka šobrīd tikai daļa ārējo normatīvo aktu tiek publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", ministrija plāno turpmākajos gados veicināt visu ārējo normatīvo aktu publicēšanu šajā oficiālajā izdevumā. Lai veicinātu komercdarbības vides attīstību un Latvijas tiesību sistēmas saprotamību potenciālajiem ārzemju investoriem, ministrijai turpmākajos gados neieciešams skaidri definēt nostāju attiecībā uz normatīvo aktu tulkojumu pieejamību, jo šobrīd šajā jautājumā nepastāv vienoti principi un pieeja.

Normatīvo aktu pieejamības veicināšanai ir svarīgi nodrošināt ne tikai to oficiālu publicēšanu, bet arī veicināt sabiedrības izpratni par normatīvajos aktos noteiktajām privātpersonu tiesībām un pienākumiem. Atbilstoši Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumam būtiska loma šajā aspektā ir "Latvijas Vēstneša" oficiālam izdevējam. Tādēļ tā uzturēto vietņu turpmākai attīstībai un modernizēšanai ir nozīmīga loma kvalitatīvas valsts informatīvās telpas veidošanā. Valsts informatīvā telpa ir arī svarīgs iekšējās un ārējās drošības stiprināšanas instruments, kas ļauj iedzīvotājiem saņemt ticamu, drošu un autentisku valsts informāciju un veido savstarpēju valsts varas un sabiedrības uzticēšanos. Tādēļ turpmākajos gados ministrija plāno turpināt attīstīt oficiālo izdevēju "Latvijas Vēstnesis" kā vienotu valsts, pilsoniskās un tiesiskās informācijas platformu.

Galvenie veicamie uzdevumi

1. Sniegt juridisku atbalstu ministrijām normatīvisma mazināšanai un normatīvo aktu kvalitātes uzlabošanai atzinumu veidā, kā arī piedaloties valsts pārvaldē nodarbināto apmācību organizēšanā un īstenošanā.
2. Veicināt visu ārējo normatīvo aktu publicēšanu vienuviet – oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
3. Rosināt likumdošanas veidotāju viedokļu apmaiņu un vienoties par normatīvo aktu tulkojumu pieejamības politiku.
4. Attīstīt oficiālo izdevēju "Latvijas Vēstnesis" kā vienotu valsts, pilsoniskās un tiesiskās informācijas platformu.

Būtiskākie darbības rezultatīvie rādītāji

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Semināru skaits par tiesību aktu izstrādes metodoloģiju, kuru organizēšanā piedalās TM	17 (2017. g.)	20
Izstrādāto informatīvo materiālu skaits par tiesību aktu kvalitātes jautājumiem	11 (2017. g.)	13
Iztulkoto normatīvo aktu skaits	1160 (2017. g.)	1300

Nosaukums	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2020. g.)
Izstrādāts regulējums par visu pašvaldību saistošo noteikumu publikāciju oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis"	×	1

Iesaistītās iestādes un sadarbības partneri: ministrija, VVC, LV, Saeimas Juridiskais birojs, VK.

TIESLIETU RESORA BUDŽETA PROGRAMMAS

Ministrijas finansējums tiek pārvaldīts astoņās⁶ budžeta programmās.

Programmas/ apakšprogrammas nosaukums	Iestāde/ budžeta programmas/ apakšprogrammas izpildītājs
03.00.00. Tiesu sistēma	
03.01.00. Tiesu administrēšana	Tiesu administrācija
03.02.00. Apgabaltiesas un rajonu (pilsētu) tiesas	Tiesu administrācija
03.03.00. Juridiskās palīdzības nodrošināšana	Juridiskās palīdzības administrācija
03.04.00. Tiesu ekspertīžu veikšana	Valsts tiesu ekspertīžu birojs
03.05.00. Atlīdzība tiesu izpildītājiem par izpildu darbībām	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
03.06.00. Zaudējumu atlīdzība nepamatoti aizturētajām, arestētajām un notiesātajām personām	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
03.07.00. Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrēšana	Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija
03.08.00. Uzturlīdzekļu garantiju fonds	Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija
04.00.00. Kriminālsodu izpilde	
04.01.00. Ieslodzījuma vietas	Ieslodzījuma vietu pārvalde
04.02.00. Ieslodzījuma vietu būvniecība	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
04.03.00. Probācijas īstenošana	Valsts probācijas dienests
06.00.00. Komerctiesību politikas īstenošana	
06.01.00. Juridisko personu reģistrācija	Uzņēmumu reģistrs
06.03.00. Maksātspējas procesa pārvaldība	Maksātspējas administrācija
06.04.00. Darbinieku prasījumu garantiju fonds	Maksātspējas administrācija
06.05.00. Maksātspējas procesa izmaksas	Maksātspējas administrācija
07.00.00. Nekustamā īpašuma tiesību politikas īstenošana	Valsts zemes dienests
09.00.00. Konstitucionālo tiesību politikas īstenošana	
09.01.00. Valsts valodas aizsardzība	Valsts valodas centrs
09.02.00. Fizisko personu datu aizsardzība	Datu valsts inspekcija
09.03.00. Dotācija Latvijas Politiski represēto apvienībai	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
09.04.00. Valsts nozīmes pasākumu norises nodrošināšana starptautiskas nozīmes svētvietā Aglonā	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
09.05.00. Dotācija reliģisko organizāciju darbības nodrošināšanai	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
10.00.00. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
43.00.00. Satversmes aizsardzība	Satversmes aizsardzības birojs
97.00.00. Nozaru vadība un politikas plānošana	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts

Budžeta programmas un ministrijas definētie darbības virzieni savstarpēji ir strukturējami astoņās resursu vadības kartēs (korelāciju skat. 2. pielikumā) ar šādu resursu apjomu:

⁶ Izņemot ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanas budžeta programmas.

PIELIKUMI

1. pielikums

TIESLIETU MINISTRIJAS RESURSU VADĪBAS KARTES

TIESU SISTĒMAS ATTĪSTĪBA	2018. gada plāns	2019. gada projekts	2020. gada projekts
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	118863628	116862072	120858265
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	2403	2403	2403
03.01.00 Tiesu administrēšana	4496571	4470221	4470221
	90	90	90
03.02.00 Apgabaltiesas un rajonu (pilsētu) tiesas	57016840	57333323	60019832
	2180	2180	2180
03.03.00 Juridiskās palīdzības nodrošināšana	4253858	4253858	4253858
	34	34	34
03.04.00 Tiesu ekspertīžu veikšana	1066534	1060343	1060343
	54	54	54
03.05.00 Atlīdzība tiesu izpildītājiem par izpildu darbībām	145553	145553	145553
	-	-	-
03.06.00 Zaudējumu atlīdzība nepamatoti aizturētajām, arestētajām un notiesātajām personām	84820	84820	84820
	-	-	-
03.07.00 Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrēšana	1018790	1018790	1018790
	39	39	39
03.08.00 Uzturlīdzekļu garantiju fonds	47811854	46454686	48406697
	-	-	-
48.00.00 Tiesiskās un starpvalstu sadarbības pasākumu īstenošana	448 862	142 638	-
	-	-	-
63.07.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	2 423 026	1 897 840	1 398 151
	6	6	6
70.10.00 Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	-	-	-
	-	-	-
70.21.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)	96 920	-	-
	-	-	-

KRIMINĀLSODU IZPILDE	2018. gada plāns	2019. gada projekts	2020. gada projekts
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	64 901 521	64 587 464	69 632 593
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	3 151	3 151	3 151
04.01.00 Ieslodzījuma vietas	54 907 399	54 957 399	54 950 233
	2 750	2 745	2 745
04.02.00 Ieslodzījuma vietu būvniecība	-	-	5 090 170
	-	-	-
04.03.00 Probācijas īstenošana	8 379 699	8 274 779	8 274 779
	401	406	406
63.07.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	1 565 790	1 325 106	1 317 411
	-	-	-
70.10.00 Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	47 433	7 000	-
	-	-	-
	-	23 180	-

KRIMINĀLSODU IZPILDE	2018. gada plāns	2019. gada projekts	2020. gada projekts
70.21.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)	-	-	-
73.02.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par pārējiem ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētiem projektiem	1200	-	-
	-	-	-

KOMERCIESĪBU POLITIKA	2018.gada plāns	2019.gada projekts	2020.gada projekts
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	8 780 802	7 376 205	7 416 325
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	249	249	249
06.01.00 Juridisko personu reģistrācija	4 988 100	3 687 398	3 687 398
	189	189	189
06.03.00 Maksātnešpējas procesa pārvaldība	1 936 910	1 725 255	1 765 375
	60	60	60
06.04.00 Darbinieku prasījumu garantiju fonds	1 701 724	1 947 000	1 947 000
	-	-	-
06.05.00 Maksātnešpējas procesa izmaksas	21 126	16 552	16 552
	-	-	-
62.07.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	29 000	-	-
	-	-	-
70.21.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)	103 942	-	-
	-	-	-

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA TIESĪBU POLITIKA	2018. gada plāns	2019. gada projekts	2020. gada projekts
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	14 952 951	14 393 215	14 393 215
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	828	828	828
07.00.00 Nekustamā īpašuma tiesību politikas īstenošana	14 952 951	14 393 215	14 393 215
	828	828	828

KONSTITUCIONĀLO TIESĪBU POLITIKA	2018. gada plāns	2019. gada projekts	2020. gada projekts
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	1 973 824	1 818 874	1 801 260
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	67	67	67
09.01.00 Valsts valodas aizsardzība	1 079 574	1 081 371	1 063 757
	42	42	42
09.02.00 Fizisko personu datu aizsardzība	732 745	640 998	640 998
	25	25	25
09.03.00 Dotācijas Latvijas Politiski represēto apvienībai	98 000	38 000	38 000
	-	-	-
09.04.00 Valsts nozīmes pasākumu norises nodrošināšana starptautiskas nozīmes svētvietā Aglonā	55 505	55 505	55 505
	-	-	-
09.05.00 Dotācija reliģiskajām organizācijām, biedrībām un nodibinājumiem	8 000	3 000	3 000
	-	-	-

NOZARU VADĪBA UN POLITIKAS PLĀNOŠANA	2018. gada plāns	2019. gada projekts	2020. gada projekts
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	7 655 983	7 152 337	7 038 862
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	242	234	233
97.00.00. Nozaru vadība un politikas plānošana	6 966 109	6 950 260	6 950 260
	233	233	233

NOZARU VADĪBA UN POLITIKAS PLĀNOŠANA	2018. gada plāns	2019. gada projekts	2020. gada projekts
48.00.00 Tiesiskās un starpvalstu sadarbības pasākumu īstenošana	299 549	144 655	33 091
	1	1	-
62.20.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020)	170 706	-	-
	7	-	-
63.20.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF) apgūšanai (2014-2020)	61 946	-	-
	1	-	-
70.09.00 Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm	55 511	55 511	55 511
	-	-	-
70.10.00 Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	2 162	-	-
	-	-	-
70.21.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)	-	1 911	-
	-	-	-
73.02.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par pārējiem ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētiem projektiem	79 688	-	-
	-	-	-
73.07.00 Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti (2014-2020)	20 312	-	-
	-	-	-

SATVERSMES AIZSARDZĪBA	2018. gada plāns	2019. gada projekts	2020. gada projekts
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	11 691 373	11 491 018	11 493 469
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	-	-	-
43.00.00 Satversmes aizsardzība	11 687 487	11 487 132	11 489 583
	-	-	-
70.09.00 Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm	3 886	3 886	3 886
	-	-	-

NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU KONFISKĀCIJAS FONDS	2018. gada plāns	2019. gada projekts	2020. gada projekts
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	-	-	-
10.00.00 Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds	2 000 000	2 000 000	2 000 000
	-	-	-

MINISTRIJAS DARBĪBAS VIRZIENI UN TIEM ATBILSTOŠĀS RESURSU VADĪBAS KARTES

Darbības virzieni	Galvenās funkcijas					Resursu vadības karte (budžeta bloks)	
Administratīvo tiesību politika	Politikas un tiesību aktu izstrāde, ieviešanas koordinācija un novērtēšana						Nozaru vadība un politikas plānošana
Administratīvo sodu politika							
Civiltiesību politika		Dzimtsarakstu nodaļu uzraudzība					
Starptautisko un ES tiesību politika		Dalība ES un starptautisko tiesību izstrādes grupās, Latvijas pozīciju (viedokļa) gatavošana	ES tiesību (direktīvu) ieviešanas koordinācija	Latvijas pārstāvēšana EST			
Tiesību aktu kvalitātes un pieejamības politika		Tiesību aktu metodoloģijas izstrāde	Atzinumu sniegšana par normatīvo aktu projektiem	Tiesību aktu publiskošana, pieejamības nodrošināšana			
Konstitucionālo tiesību politika		Valsts valodas lietojuma kontrole un uzraudzība	Personas datu aizsardzības un informācijas atklātības kontrole				Konstitucionālo tiesību politika
Komerctiesību politika		Saimnieciskās darbības subjektu reģistrēšana	Maksātspējas administrēšana un uzraudzība	Rūpnieciskā īpašuma aizsargāšana	Reliģisko organizāciju reģistrēšana	Komerctiesību politika	
Nekustamā īpašumu tiesību politika		Kadastrālo vērtību aprēķināšana	NĪVKR, ATIS un VAR uzturēšana				Nekustamā īpašumu tiesību politika
Krimināltiesību politika		Brīvības atņemšanas sodu un apcietinājuma izpildīšana	Notiesāto resocializācija	Notiesāto personu uzraudzība sabiedrībā	Finanšu un ekonomisko noziegumu apkarošana	Kriminālsodu izpilde Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds	
Tiesu sistēmas politika		Tiesu administrēšana, materiāli tehniskās bāzes nodrošināšana un zemesgrāmatu uzturēšana	Tiesu ekspertīžu veikšana	Juridiskās palīdzības sniegšanas administrēšana	Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrēšana	Tiesu sistēmas attīstība	
				Satversmes aizsardzība	Satversmes aizsardzība		

TIESLIETU MINISTRIJAS STRUKTŪRA 2018. GADA 1. JANVĀRĪ

